

1/к.д. 1/94 г.
28. III 1994 г. 82

ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 28 03 1994 г.

№ 5662

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1.10.16

28. III.

СТАНОВИЩЕ
на Главния прокурор
на Република България
по к.д. № 1/1994 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В съответствие с определението Ви от 10.02.1994 г. по к.д. № 1/1994 г. изразява и следното становище както по допустимостта, така и по същество по направеното искане от 51 народни представители от 36-то Народно събрание:

I. По допустимостта по искането:

1. Конституционният съд /КС/ е сезиран да се произнесе дали е налице празнота в ЗВСС /т.2 от искането/ относно защитата на правата на българските магистрати и контрола върху решенията на Висшия съдебен съвет /ВСС/.

Искането по т.2 е недопустимо.

2.

Компетентността на КС изчерпателно е посочена в чл.149, ал.1 от Конституцията и чл.12 от ЗКС. В посочените текстове не е регламентирана възможност КС да се произнася по въпроси за наличие на празноти в закони.

2. Недопустимо е искането и по т.3, съгласно номерацията посочена в заключителната част на искането, приета и в определението на КС по съображенията изложени в предходната точка.

След като въпроса за наличие на празнота в закона не е от компетентност на КС, последния не би могъл на същото основание да обсъжда искане за противоконституционност в цялост на ЗВСС.

Независимо от горното КС вече се е произнасял по въпроса за противоконституционността на ЗВСС /к.д. № 30/1991 г./ и е приел, че дори и да са противоконституционни отделни негови разпоредби не може да се приеме, че целият закон противоречи на Конституцията.

II. По съществуващото на делото

1. По искането по т.1

Правото на защита, предвидено в чл.56 от Конституцията, е едно от основните права на всички граждани.

Като основно право на всички граждани, правото на защита не може да бъде ограничавано с оглед чл.6, ал.2 от Конституцията, но само по изчерпателно посочените в тази разпоредба социални признаци. Ограничаването на права и предоставянето на привилегии на основание на други социални признаци Конституцията не изключва. В този смисъл е решение № 14/92 г. на Конституционния съд /обн.Д.в. бр.93/92г./. Според същото решение, ограничения на правата на определени социални групи е допустимо според Конституцията. Във всички тези случаи се касае до обществено необходими ограничения на правата на определени групи граждани, налагащи се поради особеностите и важността на правата и задълженията, които те имат.

84

3.

Българските магистрати са служители, за които Конституцията предвижда особен ред, различен от този за останалите държавни служители, за назначаване, преместване, повишаване, понижаване и освобождаване. Според чл.129 от Конституцията това се извършва от Висшия съдебен съвет /ВСС/, т.е. от орган, предвиден в Конституцията, а не от непосредствените ръководители. Нищо по-различно не е предвидено в ЗВСС. В Конституцията, както и в ЗВСС, не е предвидена възможност за обжалване решенията на ВСС, а и поради предвидения особен ред за създаване и характера на този орган /ВСС/ няма друга институция, пред която да може да бъдат обжалвани решенията му. Всъщност ограничения, в смисъл на липса на защита на магистратите при понижаване, преместване и освобождаване, не е единственото ограничение. Такава защита не е предвидена например и за зам.-министрите. Такава защита не е предвидена и за редица служители /чл.360, ал.2 от КТ/. Касае се до специфичен начин на уволняване, преместване и понижаване на някои отговорни служители. И в това според решение № 6/93 г. на Конституционния съд /обн.Д.в. бр.36/93 г./, няма нищо противоконституционно. От друга страна с предвидената в чл.129, ал.3 от Конституцията несменяемост на магистратите е осигурена засилена защита на правата им.

След като Конституцията допуска ограничаване на някои права по други социални признаци, непосочени в чл.6, ал.2, от една страна, а от друга страна не предвижда възможност за контрол на решенията на ВСС, то и Законът за Висшия съдебен съвет не е противоконституционен поради липса на възможност за защита, предвидена в чл.56 от Конституцията, относно правата на българските магистрати.

Застъпва се и становище, че ЗВСС урежда правомощията на създадения с Конституцията орган /ВСС/, а не правата и задълженията на магистратите. Тези права и задължения ще бъдат уредени с бъдещ устройствен закон /чл.133 от Конституцията/, а в момента се уреждат с действащите ЗУС, ЗПр и Указа за единния следствен апарат, при

4.

условията на § 3,ал.2 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията.

2. Ако поддържаното в т.4 от искането несъответствие е действително налице, то съгласно чл.5, ал.4 от Конституцията конкретните разпоредби на международните актове, като част от вътрешното право на страната, би следвало да се приложат, ако уреждат въпросните отношения. Сочените в искането разпоредби на международни актове обаче препращат към съответните органи, предвидени в националната правна система на държавата. Тази правна система се създава с Конституцията на страната и след като в нея не е предвиден орган, който да контролира решенията на ВСС, не е налице соченото несъответствие. В чл.5, ал.1 от Конституцията и чл.1, ал.1 от Закона за Конституционния съд изрично е подчертано върховенството на Конституцията пред всички актове на вътрешното право на страната, включително и пред международните актове.

III. С емоционалното допълнение групата депутати нито уточняват, нито допълват искането съгласно указанията на КС. Изненадани сме от изложеното относно реда за възникване на трудово правоотношение, вкл. - за магистратите, за деполитизацията на членове на ВСС /вж. чл.2, ал.3 от ЗВСС/ и др.

Що се отнася до развитите съображения за Правилник за дейността на ВСС трябва да се има предвид, че чл.15 от ЗВСС урежда въпроса за правила, за дейност, каквито са изготвени и приети. В ЗВСС няма законова делегация за изготвяне на правилник по реда регламентиран за КС.

С УВАЖЕНИЕ,
ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Ив. Татарчев/